

Izbaja vsak četrtek,
Velja s poštnino vred in
v Mariboru s pošiljanjem
na dom
na celo leto . 3 fl.
" pol leta . 1 fl. 50 k.
" 1/4 . — fl. 80 k.
Brez pošiljanja na dom
za celo leto . 2 fl. 50 k.
" pol leta . 1 fl. 30 k.
" 1/4 . — fl. 70 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigarju Novaku na
velikem trgu za 5 k.

SLOVENSKI GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

„Poduk v gospodarstvu bogati deželo.“

Naročnino sprejema vred-
ništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,
neplačani listi ne
prijemajo.

Oznani se prijemajo in
plača se za navadno vrstico
če se oznanilo natisne en-
krat, 10 kr., če dvakrat,
15 kr., če trikrat 20 kr.,
in vsakokrat za kolek 30 k.

Štv. 33.

V Mariboru 18. avgusta 1870.

Tečaj IV.

Z bojišča.

Od ure do ure smo pretekli teden pričakovali prav res-
nobne stvari z bojišča. Francozi, katerih je mnogo manje od
Prusov, so se po bitvi pri Wörthu zmirom dalje nazaj pomi-
kali, in ošabni Prusi, ki so s celo južno armado slab Mak-
Mahonov kor dvakrat pobili, so jih neprestano nasledovali.
Da so Francozi morebiti po treh zgubljenih bitvah nekoliko
pobiti bili, se ni čuditi. Kakor se vendar zdaj čuje, so zo-
pet zelo navdušeni, in komaj pričakujejo trenutek, da bi se
spet s Prusi bojevali mogli.

Prusi so dozdej že zgubili kakor sami poročajo, 3228
mož, ki so ali mrtvi, ranjeni ali zgubljeni.

9. avgusta so Francozi prusko glavno armado pri Fene-
strange in Landresingu tako ostro na desni strani prijeli, da
se je morala nazaj pomakniti in general Bazaine-va armada
je zabranila, da si pruski armadi niste mogli rok podati.
Tudi Steinmetzova armada je zelo oslABLJENA in ne more Fran-
cozov nasledovati.

11. t. m. je armada prestolnega princa prišla do Ing-
weilerja, in predne straže so stale v Sparbachu Wingen-u,
Paborg-u in Ratzweiler-ju. Velika francoska armada pa je
stala pred Bolchem čez Falkenberg, Saaralben, Fünfteringen
do Strassburga, in se je posebno naslanjala na Metz in
Nancy, bila je tudi v popolni zvezi. Pravilo se je tudi, da
so Francozi začeli spet naprej iti.

11. t. m. so Nemci vzeli trdnjavo Lützelstein in trd-
njavo Lichtenstern so s kanoni razvalili. Tudi Strassburg
je ta dan že bil ves obstopljen, železnice proti Hagenau-u,
Parizu in Lyonu so že imeli Nemci v rokah. Strassburška
trdnjava, čeravno je bila slabo s živčjem preskrbljena, se
vendar ni hotela Nemcem podati. Francoska armada se je
začela pomikati proti reki Mozeli. Prusi so spet dobili želez-
niške vlake in mnogo zaloge.

12. t. m. se je francoska armada čez reko Mozelo nazaj
potegnola. Pruski konjiki so jo sledili in so se pred Metzom,
Pont-Mouso-nom in Nancy-jem pred njo postavili. Prednje
pruske straže, ki so prišle do kolodvora v Frouard, so bile
nazaj vržene in eden častnik je bil vlovljen.

Bavarska armada je že prišla čez Vogeze do Drillingna
in Saaruniona.

Da so Prusi v bitvi pri Wörthu več zgubili kakor so
uradno oznanili, namreč samo 3200 ljudi, se že lahko vidi
iz tega, da nemški častniki sami pravijo, da sta dva pruska
regimenta celo pobita bila, in da je pri 82. regimentu ostalo
samo 4 častnikov.

Pruski častniki, ki so bili leta 1866 pri bitvi pri Kra-
ljevem Gradcu, so pravili, da so zdaj pri Wörthu težje
zmagali kakor takrat proti mnogo večši armadi, in da imajo
francoske mitrileze strahovito morivno moč.

14. t. m. je cesar Napoleon s svojim sinom zapustil
Metz in se podal v Velun. Prusi so on isti dan spet pri
reki Mozli napadli Francosko armado, ko je ta že večidel
odišla prek reke. Francozi so vendar Pruse nazaj vrgli. —
Tudi pri Metzju je napadla velika truma Prusov neko fran-
cosko majhno trumo ki je ravno prišla iz trdnjave in jo je
večidel polovila. Privatni telegrami pravijo, da je 14. t. m.
tudi bila velika bitva med Metzom in Velunom, in da so
Francozi zmagali in da je padlo više 40.000 Prusov.

Postava

veljavna za vojvodstvo štajarsko gledé povzdige reje
goveje živine.

S privoljenjem deželnega zbora svojega vojvodsta šta-
jerskega se Mi potrebno zdi to-le določiti.

§. 1. Skrbeti za povzdigo reje goveje živine je v vsa-
kem političnem okraju opravilo okrajnega zastopa v njegovem
delokrožju. On mora biti po svojem odboru v vedni zvezi s
kmetijskimi podružnicami svojega okroga, in ako je treba,
tudi s politično gosposko, ter mora vse one naredbe, ki
vtegnejo živinorejo v njegovem okrogu pospeševati, sprožiti,
in kolikor spada v njegov delokrog, tudi o takih naredbah
sklepiti in je izvrševati.

§. 2. Po tej postavi se okrajnemu zastopu posebno
odkazuje:

- a) da pridobi okraj sposobnih plemnih bikov, ki se po
posameznih krajih razdelé in pri tem pazi, kako se
rabi; njegova skrb je tudi vteteljenje živinskih za-
varovalnic in vrhu tega mora politično gosposko in
srenje podpirati, da se postave zoper kugo točno spol-
nujejo;
- b) da skuša povzdigniti setev travelj (t. j. rastlin, ki nam
rabi za krmo), kakor tudi, da podpira vse naprave,
po katerih se more voda na travnike in polja napelje-
vati in odtakati;
- c) da pospešuje znanosti med živinorejci, kako s živino
umno ravnati, ter jih spodbuja k primernemu oskrbo-
vanju živinoreje;
- d) da sproži vse tiste postavne naredbe, po katerih vte-
gnejo živinorejci govejo živino in kar od nje dobivajo,
laže prodajati in slednjič
- e) da skušajo povzdigniti planinska gospodarstva in vzla-
sti skrbé, da se osnujejo in podpirajo društva, ki imajo
namen, delati sir.

§. 3. Okrajni odbor imenuje, kar se ravna po legi in
velikosti okraja, ogledovalne komisije za živino in odloči
vsaki kraje, kjer jej je delati.

§. 4. V ta namen mora vsaka srenja v okraju zazna-
movati okrajnemu odboru enega izvedenca, izmed katerih po-
tem izvoli odbor prvomestnika in druge ude komisije za
toliko časa, za kolikor je bil okrajni odbor izvoljen.

§. 5. Ta ogledovalna komisija ima prvomestnika, naj
manje tri in k večjemu pet izvedencev in enega, po okrajnem
odboru izvoljenega živinskega zdravnika ali njegovega na-
mestnika.

§. 6. Ogledovalna komisija mora po zimi obhoditi
kraje, jej odmenjene, poročati o živinorejcih ter na tenko
našteti število plemnih bikov, kakor tudi plemnih krav in
junic, in se prepričati o stanu in sposobnosti bikov.

§. 7. Po razmerju tega popisa in z ozirom na kraje,
kjer je na plemne bike naletela, mora ogledovalna komisija
skrbeti, da pride po manjših okolicah na sto plemnih krav
in junic vsaj en plemni bik.

§. 8. Vsakdo sme plemnih bikov za spodrejo imeti in
je proti odškodnini tudi rabiti pustiti, ako se le sicer ravna
po predpisih, po tej postavi zaukazanih.

§. 9. Ako ga ni, ki bi gledé na §. 7 tudi za ptujo
živino posojeval plemnega bika, je dolžnost vseh živinorejcev